

HANDHYGIËNEKRANT

5 mei 2022

Wereld-handhygiëne-dag 5 mei

Op 5 mei is het wereld-handhygiëne-dag, een dag waarop het belang van handhygiëne wereldwijd extra in de kijker wordt gezet. Handhygiëne is en blijft immers een heel belangrijke maatregel in de preventie van zorginfecties.

De CUROZ-ziekenhuizen slaan de handen in elkaar

Dit jaar slaan de ziekenhuizen van het CUROZ-netwerk de handen in elkaar om handhygiëne te promoten. Het A.S.Z., AZ Sint-Maria Halle, OLV Ziekenhuis en UZ Brussel verenigen de krachten voor nog meer patiëntveiligheid. 'UNITE FOR SAFETY'! Zo wordt in de 4 ziekenhuizen hetzelfde campagnemateriaal gebruikt, waaronder een tof promo-filmpje. Zeker de moeite waard om te bekijken!

Correct gebruik van handschoenen

Een goede handhygiëne bestaat niet alleen uit het ontsmetten van de handen met handalcohol volgens de 5 indicaties, maar ook uit het correct gebruik van niet-steriele wegwerphandschoenen.

Indien correct gebruikt, beschermen handschoenen zowel de zorgverlener als de patiënt tegen overdracht van micro-organismen wat de kwaliteit van zorg ten goede komt. Bij verkeerd gebruik kunnen handschoenen echter aanleiding geven tot kruisbesmetting.

Hieronder worden enkele aandachtspunten bij het gebruik van handschoenen in kader van infectiepreventie toegelicht.

1. Draag ze enkel wanneer nodig!

Het dragen van handschoenen is aangewezen als onderdeel van de 'standaard voorzorgsmaatregelen' bij **contact met bloed of andere lichaamsvochten** en bij contact met **niet-intacte huid en slijmvliezen** om het risico op besmetting van de handen van gezondheidswerkers te verminderen.

Ook bij **contact-voorzorgsmaatregelen** is het gebruik van handschoenen aangewezen om het risico op verspreiding van ziekteverwekkers of multiresistente kiemen naar de omgeving en naar andere patiënten te verminderen én om de gezondheidswerkers zelf te beschermen.

De werkzaamheid van handschoenen voor deze indicaties werd bevestigd door verschillende klinische studies. Handschoenen bieden echter geen volledige bescherming tegen besmetting van de handen en zijn dus nooit een vervanging voor het toepassen van handhygiëne.

2. Blijf er niet mee lopen!

Het dragen van niet-steriele handschoenen geeft vaak een vals gevoel van veiligheid, waardoor men ze vaak te lang aanhoudt. Handschoenen dienen tijdig verwijderd of vervangen te worden zodat de omgeving - die nadien eventueel aangeraakt zal worden met blote handen - niet besmet wordt.

Handschoenen worden **verwijderd** (en eventueel vervangen):

- ✚ bij beschadiging of bevuiling;
- ✚ wanneer de activiteit waarvoor de handschoenen worden gedragen, beëindigd is of onderbroken wordt (vb. bijhalen van materiaal uit de voorraad);
- ✚ wanneer zich één van de 5 indicaties voor handhygiëne voordoet;
- ✚ na de zorg voor een patiënt: eenzelfde paar handschoenen wordt niet bij meerdere patiënten (of hun directe omgeving) gebruikt;

Een initiatief van het HOST-project

- ✚ bij overgang van een onzuivere naar een zuivere handeling/zone, ook bij eenzelfde patiënt of in eenzelfde omgeving.

3. Ontsmet altijd je handen na het uittrekken van je handschoenen!

Bij het dragen van handschoenen bestaat het risico dat je - via je handschoenen - micro-organismen van het ene oppervlak naar het andere overbrengt. Als je daarenboven je handschoenen niet op de juiste manier uittrekt, bestaat de kans dat micro-organismen op je eigen handen terecht komen.

Trek je handschoenen daarom steeds uit zonder jezelf te besmetten en gebruik daarvoor de 'pluk-en-schuif-methode':

- ✚ Basisregel bij het uittrekken is: 'vuil tegen vuil' en 'zuiver tegen zuiver'.
- ✚ Pak met jouw (gehandschoende) vingers de buitenkant van de handschoen vast.
- ✚ Trek de handschoen uit en houdt die vast in de bal van je hand.
- ✚ Schuif twee vingers (van de hand zonder handschoen) onder je andere handschoen.
- ✚ Trek de laatste handschoen uit en gooi daarna de handschoenen meteen weg.

Na het uittrekken van de handschoenen pas je **correcte handhygiëne** toe!

Handschoenen bieden immers geen 100% bescherming tegen besmetting van de handen, doordat tijdens het productieproces of het gebruik van de handschoenen microscopisch kleine gaatjes kunnen ontstaan (de zogenaamde 'pinholes').

Handschoenen zelf ontsmetten kan niet! De handschoen wordt aangetast door contact met handalcohol, waardoor de beschermende functie verloren gaat en er een vals gevoel van veiligheid gecreëerd wordt.

Niet-steriele handschoenen zijn ontworpen **voor éénmalig gebruik** en mogen nooit hergebruikt worden.

Hoe 'groen' is een handschoen?

Niet-steriele wegwerphandschoenen bestaan in allerlei kleuren, van zwart over groen tot paars. Maar wat is nu hun impact op het milieu?

De levenscyclus van handschoenen gaat gepaard met heel wat **CO₂-uitstoot**. Tijdens het productie- en verpakkingsproces van de handschoenen wordt de meeste CO₂ uitgestoten¹, maar ook het transport van de grondstoffen en afgewerkte producten en de afvalverwerking leiden tot uitstoot van CO₂.

Wist je dat ...

het handschoengebruik in de vier CUROZ-ziekenhuizen samen vóór de coronapandemie jaarlijks goed was voor gemiddeld **6,6 miljoen paar handschoenen** of 18 091 paar handschoenen per dag?

Dit komt volgens de berekeningen in een Britse studie² overeen met :

343,3 ton CO₂-uitstoot tijdens het productieproces (dit is vergelijkbaar met de uitstoot van een dieselwagen die 51 keer rond de aarde rijdt)

42,7 ton afval (dit is vergelijkbaar met het gewicht van 35 auto's)

Wil je onnodige impact op het milieu vermijden? Ga dan verstandig om met niet-steriele wegwerphandschoenen. **Gebruik ze daarom goed en enkel als het moet!**

¹ SHIELD Scientific. Latex and nitrile gloves industry: Responsible management for sustainable development (www.shieldscientific.com)

² <https://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/01410768211001583>

Een initiatief van het HOST-project